

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN ÖNEMİ

iÇERİK

- 1 Okul öncesi eğitim nedir?
- 2 Tarihçesi
- 3 Kapsamı
- 4 Amaçları
- 5 Temel Özellikleri
- 6 Okul Öncesi Çocukların İhtiyaçları
- 6 Önemi

Okul Öncesi Eğitim

Eğitim bireylerin potansiyellerini gerçekleřtirmelerini, toplumda etkin ve sorumlu bireyler olabilmelerini sađlamakta çok önemli bir yere sahiptir.

Eğitim en temel evrensel insan haklarından biridir ve bireyler kadar ülkelerin gelişimine de katkı sunmaktadır.

Kurumsal eğitim sisteminin en temeli ise okul öncesi eğitim yer almaktadır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi'nin 7. maddesi "Çocuk eğitimle aynı amaçlara yönelik oyun ve eğlenme konusunda tüm olanaklarla donatılır, toplum ve kamu mekânları çocuğun bu haktan yararlanma olanaklarını arttırmaya çaba gösterir" demektedir.

Milli Eğitim Temel Kanunu okul öncesi eğitimi şöyle tanımlamıştır: "Mecburi okul çağına gelmemiş çocukların bedensel, zihinsel ve duygusal gelişmesini sağlamak, büyüme ve eğitim sürecidir."

Tarihçe

Temelleri okul öncesi döneme dayanan okul öncesi eğitim özellikle 1960'lı yıllardan sonra gelilmeye başlamış ve günümüzde de gelişim göstermeye devam etmektedir.

Kapsam

Okul öncesi eğitim erken çocukluk dönemini kapsıyor olup **0-6 yaş** arasında tekabül etmektedir. Bu dönem çocukların öğrenme hızının en yüksek olduğu dönemdir.

**“İnsanlar yaşamları
boyunca öğrendiklerinin
%75'ini 0-6 yaş arasında
öğrenir.”**

BENJAMIN BLOOM

Okul Öncesi Eğitimin Amaçları

Ülkemizde ise okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak; çocukların **bedensel, zihinsel ve duygusal gelişimini** ve **iyi alışkanlıklar kazanmasını** sağlamak, onları **ilkokula hazırlamak**, şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için **ortak bir yetiştirme ortamı** yaratmak, çocukların **Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını** sağlamaktır (MEB, 2013).

Okul Öncesi Eğitimin Amaçları

Çocuğun ilköğretim basamağına geçmeden önce, **bütünsel gelişim** özelliklerini bir bütün olarak gelişmesi için uygun eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.

Çocuklar tüm bu süreci ve ihtiyaçları tek başına yürütemeyeceklerinden ötürü sadece **aile** ya da sadece **eğitim kurumlarınca** değil tüm paydaşların tamamlayıcı nitelikteki **iş birliği** çocukları hayta kaandıracaktır.

Okul Öncesi Eğitimin Amaçları

1.TOPLUMSAL

2.EĞİTİCİ

3.GELİŞİMSEL

1. Toplumsal Amaçlar

Çalışan annelerin çocuğuna bakım sunmak

Her sınıftan çocuğa eğitim imkanı sağlamak

Çocuğun bilişsel duygusal, fiziksel ve sosyal gelişimine destek olmak

2.Eğitici Amaçlar

İletişim

Dil öğrenimi

Bilişsel
gelişim

Duyu organlarının ve
çevreye duyarlılığın
gelişmesi

3. Gelişimsel Amaçlar

Çocuğa sunulacak eğitimin ve eğitim etkinliklerinin çocuğun içinde bulunduğu doğal gelişim evrelerine uygun olarak yapılması

Kendi bedenini kontrol etme

Öğrenme ve dil becerilerini geliştirerek eksiklik ve yetersizliğin önüne geçilmesi.

Okul Öncesi Eğitimin Temel Özellikleri

Çocuk merkezlidir.

Çocukların yaparak yaşayarak öğrenme, plan yapma, düzenlemeleri uygulama, sorgulama, araştırma, tartışma ve üretme imkanı bulmaları, aktif katılım göstererek, karşılıklı etkileşim kurmaları gerekmektedir.

Esnektir.

Programların düzenli olarak uygulanması önemlidir ancak okul öncesi eğitim programı günlük akışın tamamını veya bir kısmını değiştirmesine olanak sunar. Çocuğun fiziki koşullarına göre plan tamamen esnektir. Öğretmen kazanımları, göstergeleri ve kavramları ihtiyacına göre farklılaştırabilmektedir.

Sarmaldır.

Çocukların belirli bilgi, beceri, tutum ve davranışları ve kazabilmeleri için tüm bunların program boyunca tekrar edilerek çocukların kalıcı öğrenme kazanmasıdır.

Okul Öncesi Eğitimin Temel Özellikleri

Eklektiktir.

Farklı ülkelerin okul öncesi eğitim programlarına bakıldığında, içerisinde birçok model ve yaklaşımı barındırdığı görülmektedir.

Dengelidir.

Çocukların pek çok yönden gelişmesi hedeflendiğinden ötürü her gelişim alanından kazanım ve gösterge seçilmesi ve bunların dengeli olarak ele alınması gerekmektedir.

Oyun temellidir.

Çocuk için en faydalı öğrenme metodlarından biri de oyundur. Çocuk oyun oynarken en iyi şekilde öğrenir, kendini daha iyi ifade eder, kendini ve çevresini tanır. Oyun çocuğun dilidir.

Okul Öncesi Eğitimin Temel Özellikleri

Keşfederek öğrenme önceliklidir.

Program çocuğun kendi kendine öğrenmesine, merak duygusunu geliştirmeye, sorular sormasına, araştırma yapıp keşfetmesine imkan sağlar.

Günlük yaşam deneyimlerine ve yakın çevre olanaklarının eğitim amaçlı kullanılmasını teşvik eder.

Çocuğun davranışlarının şekillenmesi ailede başlayıp yakın çevresi ve okulun iş birliğine bağlı olarak devam eder. Eğitimin etkililiği de aile, okul ve yakın çevrenin iş birliğine bağlıdır.

Temalar amaç değil araçtır.

Okul öncesi eğitimde konunun öneminden ziyade asıl amaç kazanım ve göstergelerin konu yardımıyla çocuğa kazandırılmasıdır.

Okul Öncesi Eğitimin Temel Özellikleri

Öğrenme merkezleri önemlidir.

Çocukların 3-4 kişilik gruplar halinde etkileşimde bulunacakları ve ilgilerini yoğunlaştırarak oyun oynama imkanı bulabilecekleri öğrenme merkezleridir. Çocuklar kendilerini daha iyi ifade edip daha iyi gelişmekte ve sosyalleşmektedir.

Kültürel ve evrensel değerleri dikkate alır.

Çocukların içinde bulunduğu kültürü, gelenek ve görenekleri tanıması, sorumluluk düşüncesini geliştirmesi ve farklı kültürler ile bu kültürel değerlere, farklı özellikteki bireylere saygı göstermesi açısından önemlidir.

Aile eğitimi ve katılımı önemlidir.

Okul ve ev arasındaki devamlılığa destek olarak kazanılan bilgi, beceri ve tutumların kalıcı olmasını sağlar. Okul ve aile arasındaki iş birliği oldukça önemlidir.

Okul Öncesi Eğitimin Temel Özellikleri

Değerlendirme süreci çok yönlüdür.

Okul öncesi eğitimde sonuçtan çok sürece kıymet verilmektedir. Bu nedenle programın çok yönlü olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Burada yapılan değerlendirmeler daha sonraki uygulamalar için de yol gösterici niteliktedir.

Okul Öncesi Çocukları;

- Fiziksel tehlikelerden korunmaya, güvende hissetmeye
- Yeterli beslenmeye ve bakıma
- Yakınlık kurabileceği bir yetiškine
- Bağımsızlık duygusunu kazanmaya
- Öz bakım becerilerini geliştirebileceği ortam ve fırsatlara
- Kendisine ve başkalarına değer vermeye
- Yaparak ve yaşayarak öğrenmeye

Okul Öncesi Çocukları;

- Sorumluluk alabilmesi ve hayatı ile ilgili seçim yapabilmesi için fırsatlara
- Konuşma, hikaye anlatma, şarkı söyleme vb. yöntemle ile dil gelişiminin sağlanmasına
- Verdiği tepkileri anlayıp karşılık verebilecek bir yetişkine
- Hareket etme becerilerini geliştirmeye
- Yardımlaşmayı, iş birliğini ve paylaşmayı öğrenmesi için fırsatlara
- İçsel motivasyon, denetim ve başarı için cesartelendirilmeye gereksinim duyarlar.

Okul Öncesi Eğitimin Önemi

01

Çocukların içinde bulunduğu dönemi sağlıklı, verimli ve mutlu bir şekilde geçirip bakımlarının ve güvenliklerinin sağlanması açısından önemlidir.

02

Çocukların hazırbulunuşluklarını arttırmaktadır.

03

Okul öncesi dönem beyin fonksiyonlarının gelişimi ve hayat boyu öğrenme kapasitesini etkilemektedir.

04

Fiziki ve zihinsel iyilik hallerini etki eden pek çok davranış ve yaşam becerileri kazandırıldığı dönem olmasından dolayı kritik öneme sahiptir.

Okul Öncesi Eğitimin Önemi

05 Çocukların bilişsel, zihinsel, psiko-motor, dil gelişimini ve hayal gücü ile yaratıcılık potansiyellerini gelişimini yakından etkilemektedir.

07 Çocuğun yaparak yaşayarak, tecrübe kazanarak ve keşfederek kendi kendine de öğrenmesine olanak sağlar.

06 Çocuğun gelecek yaşamına uygun ve hazırlıklı olabilmesi açısından okul öncesi eğitim oldukça önemlidir.

08 Temel alışkanlıklarını kazanır ve sosyalleşme imkanı bulur.

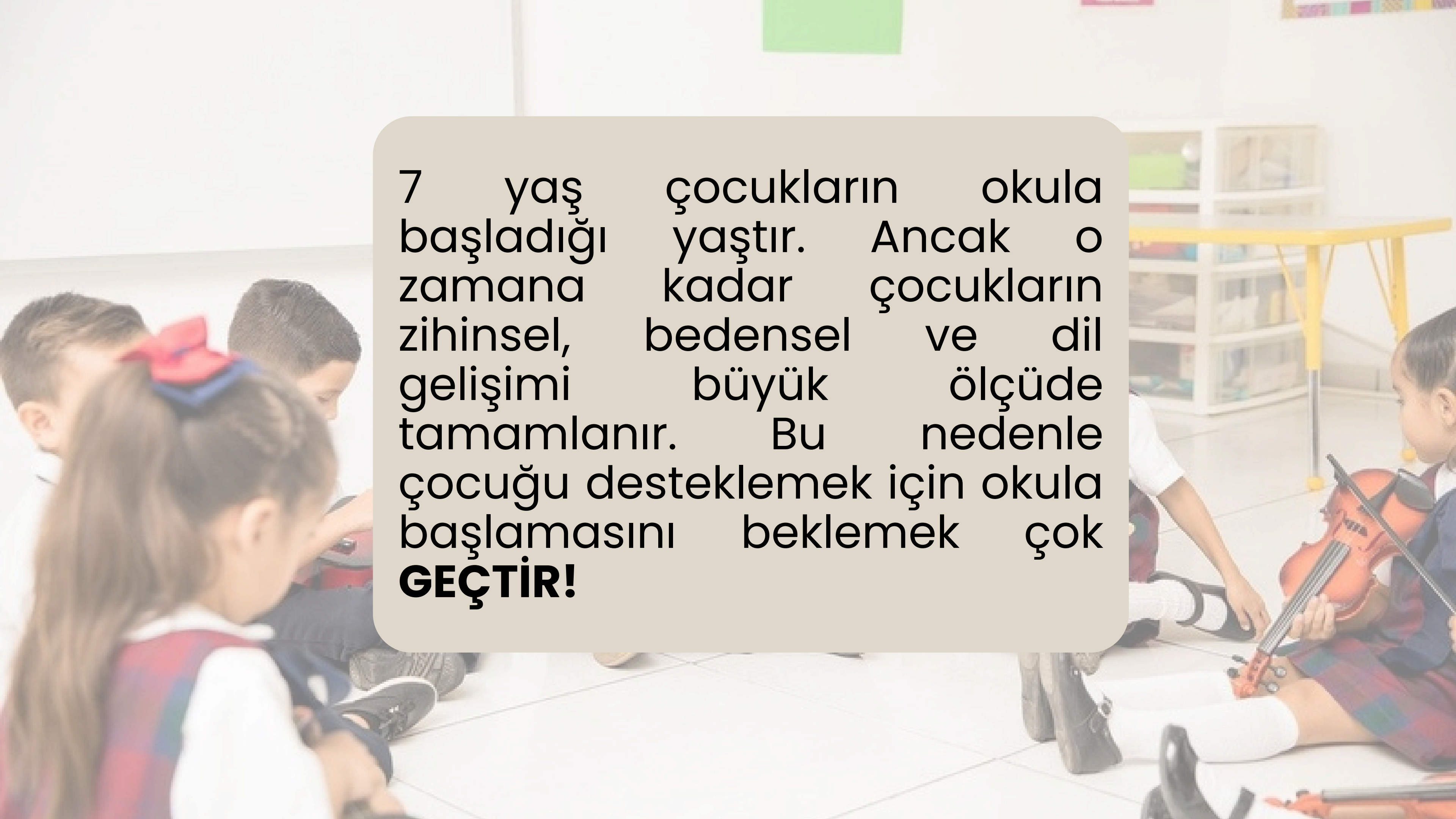
Okul Öncesi Eğitimin Önemi

09 Okul ve öğretmenlerin çocukların farkında olmadığı ihtiyaçlarının, ilgi ve yeteneklerin farkına varmasına olanak sağlar.

10 Okul öncesi eğitime verilen önemin artmasına bağlı olarak eğitimin kalitesi de artış göstermektedir.

11 Okul öncesi eğitimin alınması ilkokula daha kolay adapte olunmasını sağlar ve okul öncesi eğitim ile ilkokula hazırlık yapılmaktadır. Çocuk sınıf kurallarına uyum sağlama, derse etkili katılma, kişisel bakım ihtiyaçlarını sağlama vb. becerileri okul öncesi eğitimde kazanarak devam ettirmektedir.

7 yaş çocukların okula başladığı yaştır. Ancak o zamana kadar çocukların zihinsel, bedensel ve dil gelişimi büyük ölçüde tamamlanır. Bu nedenle çocuğu desteklemek için okula başlamasını beklemek çok **GEÇTİR!**

Türkiye'de Yapılan Araştırmalar Sonucunda

- İnsan sermayesine yapılan yatırımların getiri oranının en yüksek olduğu dönemin okul öncesi dönem olduğu ve
- Erken çocukluk döneminde 1₺'lik kazancın 7₺' ye kadar kazanç sağlayacağı ortaya çıkmaktadır

Teşekkürler!

KAYNAKÇA

- Erçakır, M. Ç. & Yurdakal, İ. H. (2023). Okul Öncesi Eğitim Almayan Öğrencilerin İlkokula Uyumlarına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri. *Temel Eğitim Dergisi*, 18: 30-40.
- Erođlu, Ö. & Şimşek, H.A. (2021). Türkiye'de Okul Öncesi Eğitime Eleştirel Pedagojik Yaklaşım. *Avrasya Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 8(2) :387-397. ISSN:2148-9963
- Hayber, B. (2022). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Kurumlarında Yaşadıkları Sorunlar. *Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1): 16-25